

Helsinki 3.10.2019

Dnro 96/03/19

Viite: Lausuntopyyntö 23.9.2019.

Asia: Ammattikorkeakoulun nimi

opetus- ja kulttuuriministeriö
ylivohtaja Tapio Kosunen
opetusneuvos Maarit Palonen

Lausunto ammattikorkeakoulun nimiehdotuksesta *LAB ammattikorkeakoulu*

Opetus- ja kulttuuriministeriö on pyytänyt lausuntoa siitä, täyttääkö nimiehdotus *LAB ammattikorkeakoulu* ammattikorkeakoulun nimelle asetettavat asiallisuuden, selkeyden ja ymmärrettävyyden vaatimukset.

Hyvä oppilaitoksen nimi kertoo koulutusasteesta sekä oppilaitoksesta saatavasta koulutuksesta tai oppilaitoksen sijainnista. Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla toimii tällä hetkellä 23 ammattikorkeakoulua, joista 13 on nimetty sijainnin mukaan ja yksi oppilaitoksesta saatavan koulutuksen mukaan. Lausuntopyynnössä esitetty nimiehdotus *LAB ammattikorkeakoulu* kertoo selkeästi koulutusasteen ja oppilaitoksen tyyppin, mutta kirjainyhdistelmän *LAB* merkitys ja yhteys ammattikorkeakouluun jää epäselväksi.

Jotkin ammattikorkeakoulujen nimet ovat niin ikään sellaisia, että ne koostuvat pelkästään koulutusastetta kuvaavasta sanasta ja niin sanotusta nimittävästä osasta, joka ei merkitse mitään suomen kielessä (esim. *Centria-ammattikorkeakoulu*, *Laurea-ammattikorkeakoulu*). Kotimaisten kielten keskus ei pidä tällaisia nimiä informatiivisina tai suositettavina. Silti nekin ovat hieman erityyppisiä kuin nyt esitetty *LAB ammattikorkeakoulu*.

Verkko-osoitteessa www.lab.fi tulevaa ammattikorkeakoulua kuvaillaan ”työelämän innovaatiokorkeakouluksi”. Ylen uutisen (5.4.2019) otsikon mukaan ”uusi LAB-ammattikorkeakoulu suosii tekemisen kautta oppimista”. Etelä-Suomen Sanomat puolestaan kirjoittaa (28.3.2019), että ”LAB-nimen haluttiin antavan positiivinen mielikuva uuden ammattikorkeakoulun tutkimustoiminnasta sekä aktiivisesta tekemisestä ja kokeilemisestä.”

Tämän perusteella voi päätellä, että kirjainyhdistelmä *LAB* ei ilmeisesti ole alkukirjaimista koostuva lyhenne, vaan viittaa nimiehdotuksessa kokeilukehittämiseen ja on siis peräisin englanninkielisestä käsitteestä *living lab*. *LAB*-kirjainyhdistelmän sisältäviä suomalaisten yritysten ja viranomaisten nimiä sekä niiden takana olevaa ilmiötä on selvitetty Kotimaisten kielten keskuksen 19.8.2017 julkaisemassa blogikirjoituksessa *Laboratorioita vai jotain muuta?* (https://www.kotus.fi/nyt/kotus-blogi/nimien_viemaa/laboratorioita_vai_jotain_muuta.31014.blog). Kirjoituksessa otetaan kantaa myös kirjainlyhenteen käyttöön viranomaisten nimissä.

Lab on englannissa arkikielinen sana, joka tarkoittaa laboratorioita. Sen vastineena voi pitää suomen *labra*-sanaa. Kotimaisten kielten keskuksen mielestä suomenkielistä opetusta antavan julkisen

oppilaitoksen nimi ei voi olla sekakielinen tai englanninkielisen osan sisältävä. *LAB*-kirjainyhdistelmä ei avaudu kuin englantia osaaville. Silloinkin se yhdistyy ensisijaisesti laboratorioihin eikä tekemisen kautta oppimiseen. Nimeä ei siis voi pitää selkeänä tai ymmärrettävänä. Kansainvälisyyskään ei toimi sekakielisen nimen perusteena, sillä englanninkielisen nimen voi tarvittaessa muodostaa erikseen suomenkielisen nimen rinnalle.

Kirjainyhdistelmän *LUT* käyttöä osana nimeä *Lappeenrannan–Lahden teknillinen yliopisto LUT* puolsivat entisen, yliopiston englanninkielisestä rinnakkaisnimestä *Lappeenranta University of Technology* muodostetun lyhenteen tunnettuus ja vakiintuneisuus käyttöön. Kirjainyhdistelmä *LAB* lienee suuraakkosin kirjoitettu vieraskielinen sana, joten sen käyttöä eivät puolla vastaavanlaiset seikat. Haluamme myös huomauttaa, että vaikka Kotimaisten kielten keskus piti yliopiston nimeä koskevassa lausunnossaan (dnro 95/03/17) edellä mainittua yliopiston nimeä mahdollisena, ensisijaisesti keskus suositti selkeää ja helppokäyttöistä nimeä *Salpausselän yliopisto*.

Etelä-Suomen Sanomien artikkelin mukaan nimellä *LAB ammattikorkeakoulu* on pyritty erottautumaan rohkeasti muista ammattikorkeakouluista. On kuitenkin kyseenalaista, yksilöikö nimiehdotus kohteensa riittävän hyvin. Esimerkiksi *LAB*-nimistä koulutusta järjestetään jo ainakin Oulun ammattikorkeakoulussa, ja kokeilukehittämiseen perustuvia opetusmenetelmiä voidaan jatkossa hyödyntää monissa muissakin ammattikorkeakouluissa.

On huomattava lisäksi, että kirjoitusasu *LAB ammattikorkeakoulu* ei vastaa suomen kielen oikeinkirjoitussuosituksia. Kun nimen osana on kirjainlyhenne tai -yhdistelmä, perusosa liitetään siihen yhdysmerkillä: *LAB-ammattikorkeakoulu*. Tässä tapauksessa yhdyssanan alkuosana vaikuttaa kuitenkin olevan kirjainyhdistelmän sijaan vieraskielinen sana. Tällöinkin korrekki kirjoitusasu olisi yhdysmerkillinen, mutta vain erisnimen aloittavan sanan ensimmäinen kirjain olisi iso: *Lab-ammattikorkeakoulu*.

Suositus

Kotimaisten kielten keskuksen kanta on, että *LAB ammattikorkeakoulu* ei ole oppilaitoksen viralliseksi nimeksi riittävän selkeä ja ymmärrettävä. Sen sijaan Kotimaisten kielten keskus ehdottaa ammattikorkeakoulun uudeksi nimeksi *Lappeenrannan–Lahden ammattikorkeakoulu*. Nimi olisi sopiva, sillä ammattikorkeakoulu kuuluu samaan korkeakoulukonserniin *Lappeenrannan–Lahden teknillisen yliopiston LUTin* kanssa ja toimii samoissa kaupungeissa. Lyhenteenä voitaisiin harkita Lahden ammattikorkeakouluun viittaavan LAMK-lyhenteen säilyttämistä myös uuden yhdistymisen kautta syntyvän ammattikorkeakoulun nimen lyhenteenä.

Myös *Salpausselän ammattikorkeakoulu* olisi Kotimaisten kielten keskuksen mielestä sopiva nimi tulevalle oppilaitokselle. Koska sekä Lahti että Lappeenranta sijaitsevat Ensimmäisellä Salpausselällä, nimi kertoisi, millä alueella ammattikorkeakoulu toimii.

Ulla-Maija Forsberg
johtaja

Ulla Onkamo
erityisasiantuntija, nimistönhuolto